

SEMINARSKA NALOGA

Ivan Cankar: Moje življenje

Predmet: SLOVENŠČINA

PODATKI O AVTORJU

Pisatelj se je rodil 10. maja 1876 na Vrhniki kot osmi izmed dvanajstih otrok v družini revnega krojača Jožeta Cankarja in njegove žene Neže, roj Pivk.

Ljudsko šolo je obiskoval doma na Vrhniki in je že kot šolar zbujal veliko pozornost zavoľjo svoje bistrosti in znanja.

Po končani ljudski šoli se je vpisal na ljubljansko realko.

Po maturi leta 1896 se je vpisal na stavbni oddelek tehniške fakultete na Dunaju.

Leta 1897 mu je umrla mati.

Leta 1898 se je odpravil na Dunaj, da bi se primerno zaposlil.

Leta 1909 se je iz Dunaja za stalno preselil v Ljubljano.

Poleti leta 1918 je nekaj časa živel na Bledu, proti koncu oktobra pa se je hudo poškodoval zaradi padca po stopnicah.

Ivan Cankar je umrl dne, 11.december 1918 v Cukrarni v Ljubljani.

Pokopali so ga na Ljubljanskih Žalah, kjer so pokopani tudi Josip Murn, Dragotin Kette in Oton Župančič.

IZDAJA PREBRANE KNJIGE

Knjiga je bila izdana leta 1965, v Mladinski knjigi v Ljubljani.

Uredil jo je France Dobrovolje in Bogomil Gerlanecm.

Knjiga ima 11 zgodb:

-Njena podoba

-Sveto obhajilo

-Na peči

-Desetica

-Mater je zatajil

-Večerna molitev

-Tuja učenost

-Skodelica kave

-V tujini

-Naš laz

-Njen grob

KAJ JE ČRTICA

Črtica je v književnosti modernistična oblika zelo kratke pripovedi, ki pripoveduje o enem samem dogodku ali drobnem doživetju.

Prikazuje en sam dogodek, v katerem avtor ne opisuje zaporedja zelo natančno, ampak se bolj posveti čustvenemu razpoloženju glavne osebe.

Tudi pri bralcu skuša doseči čustveno razpoloženje in v ta namen zelo občuteno prikazuje zunanje okolje.

Zaradi vsega tega sodi črtica na mejo med epskim in lirskim slovstvom.

Moda pisanja črtic v slovenski kratki pripovedni prozi sledi modi realističnih slik konec 19. stoletja; njen vrh je v prvem desetletju 20. stoletja.

V njej nastopa malo oseb.

Avtor prikazuje mišljenje in razpoloženje ter občuteno prikazuje okolje.

1. IZBRANA ČRTICA

(Sveto obhajilo)

Ta črtica se mi je zdela malo mračna, ker govori o hlebcu kruha, ki ga je šla mati iskat za svoje otroke. Ni je bilo dolgo časa in so ji otroci zamerili, saj so mislili, da jih je zapustila. Mati se je potem pozno ponoči vrnila s hlebcem kruha, ki ga je zelo težko izprosila od peka, saj je bila brez denarja doma pa so jo čakali lačni otroci.

2. IZBRANA ČRTICA

(Mater je zatajil)

Cankar v tej črtici opisuje, kako je mati prinesla sinu Jožetu obleko in denar v šolo, vendar se jo je on sramoval, ker je bila zelo revno oblečena zato se je skrtil pred njo med ostale učence.

Ona vsa zaskrbljena pride domov, ko ugotovi, da je bil Jože skoraj ves čas doma in da je z njim vse v redu.

Jožetu je bilo zelo žal, ker je zatajil lastno mater in zato v sebi nosi neizmerno bolečino.

CITATI 1

- V srcih pa smo bili stari: poznali smo skrb in strah.
- Zelo smo bili lačni.
- Mračilo se je že, matere ni bilo.
- Naše oči so bile mlade in bistre, navajene teme.
- Ne jaz sam, nas vseh petero, kakor smo sedeli krog mize v temi, je občutilo nenadoma grenko, zlobno sovraštvo do matere.
- Tam stoji, bogvedi kje, pa opravlja in se smeje ter se ne zmeni za nas!
- Zunaj, mislim da pred sosedovo hišo, je zacvilil pes; žalosten, zategnjen glas je bil.
- „Ali ste dolgo čakali?“ je rekla s tihim, prosečim glasom. „Nisem mogla prej... niso dali...“.
- „To ni moja mati!“ je odgovoril Jože
- Sram ga je bilo zelenoo rožastega kmetiškega krila, visokih škornjev, rdeče jope in rute in dežnika in velike cule.